

04 / 2025
40. årgang

MUSIKS KOLEN

Musikpædagogik:

Nogle gange viser det geniale sig i fejlen

"Eleverne kan
mærke, at der ikke
er noget facit"

10

Sundhed
er vigtigt
for et godt
musikerliv

9

Leder

Landsdækkende
undersøgelse
overrasker

22

Platformsvilkår
udhuler verdens
bedste
pensionssystem

Medlemmernes
krav til OK26

25

MM på sagen
- Lønfejl udløste
efterbetaling
på 444.000 kr.

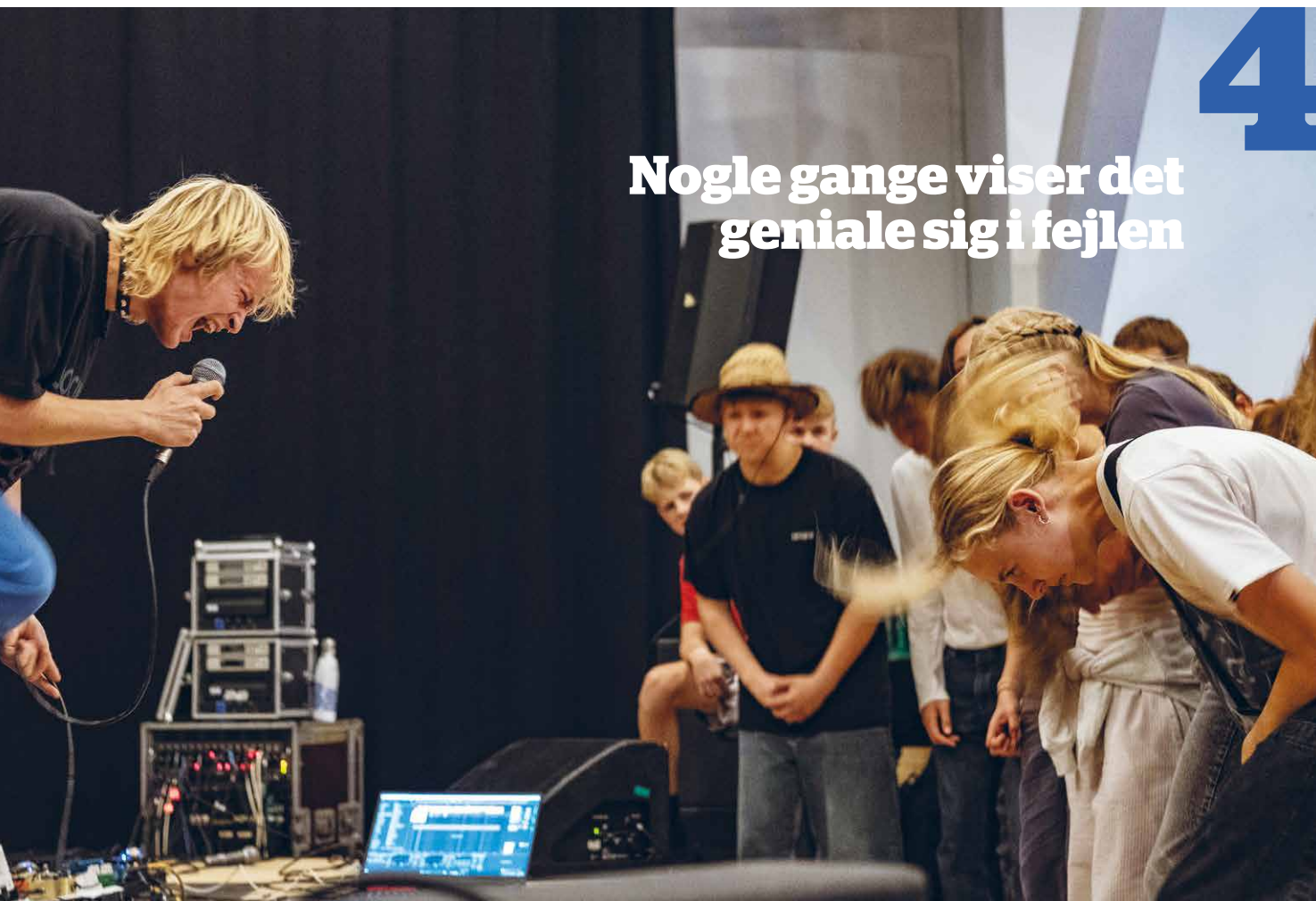
16

No 4 / 2025

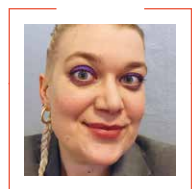
04 Nogle gange viser det geniale sig i fejlen	18 Fra hverdagslyde til kunstneriske udtryk
08 Om MM	21 Ny sangkanon skal styrke fællesskab og sprog
09 Leder	22 Platformsvilkår udhuler verdens bedste pensionssystem
10 Sundhed er vigtigt for et godt musikerliv	25 Medlemmernes krav til OK26
15 Godt At Vide	26 Løn og vilkår
16 MM på sagen - Lønfejl udløste efterbetaling på 444.000 kr.	

**Nogle gange viser det
geniale sig i fejlen**

Nogle gange viser det geniale sig i fejlen

På RUM!KLANG Sommercamp skaber musikskoleelever deres egne numre. Og det giver både ejerskab, initiativ og mod på at gå nye veje.

AF THEA BERG,
journalist

▶ Thomas Hedegaard,
bassist og musikunder-
viser, foto: Martin
Kjeldsen

"Det er virkelig intenst." Sådan beskriver 18-årige Lise Schmidt sommercampen RUM!KLANG, som hun har været med på de seneste tre år. Lise Schmidt er sanger og hørte om RUM!KLANG gennem den musikskole, hun går på. "Jeg var ret nervøs det første år, for jeg kendte jo ikke nogen," fortæller hun. Men heldigvis gik der ikke lang tid, før hun følte sig som en del af et nyt fællesskab. "Musik er jo bare ret personligt, så man lærer hinanden godt at kende," fortæller hun.

Lise Schmidt forklarer, at det intense ved RUM!KLANG er, at man bliver sat sammen med andre unge og hen over fire dage skal skabe numre i fællesskab. "Man lærer at skulle lytte til hinanden, og at man kan bidrage med noget forskelligt," fortæller hun. På campen i 2024 bidrog Lise Schmidt meget til teksterne til de sange, hendes gruppe lavede. Og gennem RUM!KLANG har hun også oplevet, hvordan det er at arbejde musikalsk sammen med andre.

"Det var fedt at synge med et band, for til hverdag går jeg jo til solosang," siger hun.

Det geniale i fejlene

Cellist Johanne Andersson og bassist Thomas Hedegaard er de drivende kræfter bag RUM!KLANG, der i 10 år har givet unge i alderen 12 til 20 år mulighed for selv at skabe musik.

"Det handler ikke om at lære noget specifikt", siger Johanne Andersson og forklarer, at lærerne skal være katalysatorer for, at eleverne finder deres egen skaberkraft.

Deltagerne kommer både fra en klassisk og en rytmisk baggrund, og det er op til dem at finde ud af, hvilke genrer de vil arbejde med, for campen er genreløs, og der er mulighed for at blande musikalske udtryk fra alle hylder.

"Ens instrument er ens redskab, og så kan man i princippet spille alt med det," siger Johanne Andersson.

Noget af det, der bliver arbejdet med på sommercampen, er at sætte skabelsesprocessen fri. Ellers kan det hurtigt komme til at handle om at spille tingene korrekt.

"Men man skal turde at spille forkert," siger Johanne Andersson. Nogle gange viser det geniale sig i fejlen.

Af den grund har Johanne Andersson også fokus på at få de elever, hun underviser på campen, til at skabe på nye måder.

"De kommer alle sammen ind i et rum med en masse andre og føler, at de skal bevise et eller andet," fortæller hun. Derfor ▶

” Jeg fik fornyet min kærlighed
til at skrive og spille

▼ Rasmus Gjerding, MGK-studerende

▼ Mathias Duus Hjortsø th.

- ▶ stiller hun til at begynde med eleverne en opgave, hvor ingen er bedre end andre.

"De får et stykke A4-papir, og så bliver de delt op i nogle grupper, hvor de skal lave et værk for A4-papir," fortæller hun. Eleverne skal finde ud af, hvordan de skaber lyde og rytmer med papiret, og på den måde bliver de gjort opmærksomme på, at musik er alt, der består af lyd og rytmer. "Og så kan man jo ikke gøre noget for-
kert, man kan kun gå på opdagelse i det," siger Johanne Andersson. Den vigtigste mission for RUM!KLANG er, at eleverne lærer at tage ejerskab over deres eget musikalske virke. Det gælder både for de rytmiske elever og for dem, der spiller klassisk musik. For hvad enten man selv komponerer, eller man fortolker andres værker, så kan processen med at skabe noget selv give en bedre forståelse af den måde, man spiller på.

"Det at skabe selv gør, at man kan få en meget bedre fornemmelse for det at reproducere. Man kan tage musikken ind på en anden måde og kropsliggøre den, og musik bliver bare altid bedre, hvis man har ejerskab," siger Johanne Andersson.

Lærte at bruge celloen på nye måder

Der var 65 deltagere på RUM!KLANG Sommercamp i 2024, og en af dem var 14-årige Mathias Duus Hjortsø, der spiller cello. Han var med for første gang, og det var en rigtig god oplevelse.

"Jeg synes, det var rigtig hyggeligt og sjovt," siger han.

Den frie form i samarbejdet og muligheden for selv at påvirke processen tiltalte ham.

Især var det fedt at spille noget nyt på celloen, og Mathias Duus Hjortsø prøvede blandt andet at spille med forstærkning og forskellige effektpedaler.

"Vi endte med at lave noget lidt underligt syret noget, hvor vi blandede nogle genrer," fortæller han. Og det har ledt til nye måder, han kan udfolde sin musikalitet på. "Jeg tror, jeg har fundet en ny måde, man kan bruge celloen på," fortæller han.

Udover arbejdet i grupperne, hvor der skrives nye sange, er der også åben scene hver aften på sommercampen. Og den sidste dag, er der koncert, hvor deltagerne viser hinanden, hvad de har skrevet.

"Det var en fed koncert, siger" Mathias Duus Hjortsø. "For mig var det fedt at bruge celloen på en ny måde, som andre måske heller ikke havde hørt," siger han.

Eleverne skal spejle sig i hinanden

Bassist Thomas Hedegaard har sammen med cellist Johanne Andersson ønsket at skabe en sommercamp, hvor musikskoleeleverne oplever at lære på nye måder.

"Da jeg startede med at undervise, efter jeg blev færdig på konservatoriet, blev jeg mødt af nogle forholdsvist kedelige elever," siger Thomas Hedegaard. Og det skyldtes jo de strukturer de var omgivet af. I hans egen tid som elev på musikskoler oplevede han, at elever på sammenspilshold ofte endte med at miste initiativet, selvom de var kommet til undervisningen med en masse energi. "Initiativet døde, fordi der stod en eller anden halvgammel type som mig nu, som havde styr på det hele, så dør ejerskabet og initiativet, som i virkeligheden er nogle af de vigtigste musikalske parametre," siger han.

” Alle kan lære af hinanden

Så med RUM!KLANG skulle der gøres noget nyt, og her er det blevet op til eleverne at finde frem til svarene. "Eleverne kan mærke, at der ikke er noget facit på det. Vi er nødt til at finde ud af det sammen", siger Thomas Hedegaard. "Der er ikke ét bestemt læringsmål, og ingen skal kopiere bestemte metoder, men de skal finde frem til lige netop deres egenkompetence i det fællesskab, de er i," siger han.

Det har da også vist sig, at der i det skabende samarbejde kan opstå noget helt særligt, når alt går op i en højere enhed, og eleverne knækker koden til et nummer.

"Når eleverne selv finder frem til det, så sker der noget magisk. Så kan man virkelig mærke, at de er der - på en ret rørende måde," siger Thomas Hedegaard.

Udover at få mere ejerskab over den musik, de spiller, får eleverne også træning i at skabe sammen. Og de lærer, at man godt kan være rigtig god til at lytte og producere et nummer, selvom man stadig er ny på sit instrument, og så bliver de inspirerede af de eksperimenter, andre elever laver.

"Vi arbejder med et ubrudt læringshierarki, hvor alle er rollemodeller for nogen, og hvor alle er på vej til et nyt sted," siger Thomas Hedegaard. Det gælder både for elever, lærere og hjælpelærere, for det er del af idéen bag campen, at der skal skabes en spejling mellem deltagerne, som de ikke altid får på musikskolerne.

Fik fornyet kærligheden til musikken

23-årige MGK-elev Rasmus Gjerding var hjælpelærer på RUM!KLANG Sommercamp i 2024, og han har tidligere været med som deltager. Han startede med at spille bas på campen, og som hjælpelærer har han været med til at sikre trivsel på holdene og sætte gang i kreativiteten.

"Jeg hjalp blandt andet folk med at skrive tekster," fortæller han og siger, "At det var en god oplevelse at prøve at være på campen i en ny funktion. Det var allermest spændende at være med til at forme oplevelsen af noget, man selv har holdt af," siger han.

I dag skriver Rasmus Gjerding elektronisk musik, hyperpop og spiller i et poprockband. Og RUM!KLANG har haft en væsentlig betydning for, at han har satset på musikken.

"Jeg havde næsten besluttet, at jeg ikke gad spille mere, men på RUM!KLANG fandt jeg ud af, hvor meget jeg holdt af det," fortæller han. "Jeg fik fornyet min kærlighed til at skrive og spille."

Rasmus Gjerding fortæller, at den genfundne kærlighed

blandt andet skyldtes lærernes energi, men også at han fik muligheden for at være i et fællesskab med andre unge, der virkelig ville musikken. "Man var sammen med nogen, der ville bruge deres tid på at skrive og lave musik, vi brugte også vores tid uden for undervisningen på at spille," husker han.

Den unge bassist havde allerede skrevet lidt musik, inden han kom på RUM!KLANG, men det var campen, der fik ham til at indse, at det var noget han var god til. "Jeg fandt ud af, at de idéer jeg fik,

kunne bruges til at lave noget fed musik", siger han, for på sommercampen fik han mulighed for at forfølge idéerne og udvikle dem.

"RUM!KLANG er et virkelig fantastisk sted at lære at udfolde sig kunstnerisk," siger Rasmus Gjerding, der fortæller, at noget af det mest inspirerende var at finde andre at spejle sig i.

"Jeg spejlede mig i de ældre elever og i de venner, jeg fik," fortæller han. For eksempel opdagede Rasmus Gjerding, at der var nogle af de andre elever på RUM!KLANG, som havde lavet bands sammen uden for campen, og det var enormt inspirerende, for når de kunne, så kunne han måske også. "Det var jeg virkelig meget betaget af."

Alle indeholder evnen til at skabe

På RUM!KLANG har der altid været en ligelig kønsfordeling mellem deltagerne. Det kan skyldes, at det at skabe musik, taler lige meget til både drenge og piger. Et vigtigt grundprincip på sommercampen er, at alle kan bidrage, og at alle er der for udvikle sig og lære. Dét kan også have betydning for, at der opstår et fællesskab, som kan rumme mange forskellige deltagere.

"Uanset hvilken baggrund, man kommer fra, så er man lige i musikken," siger Johanne Andersson. Og derfor kan alle også inspirere og komme med gode idéer, uanset om man er 20 eller 12, eller hvilken erfaring, man har med i bagagen. "Alle kan lære af hinanden. Musik er musik, og vi indeholder alle evnen til at skabe," siger underviseren. "Jeg lærer også noget hver gang, jeg er der."

RUM!KLANG havde 10-årsjubilæum i 2024 og blev afholdt på den Rytmiske Højskole i Vig. Planlægningen af den 11. sommercamp er i fuld gang. ●

Læs artiklen inkl. links:
<https://tinyurl.com/ywr6udjk>

Om MM

Fagforeningen Musiker og Musikunderviser

Vi er fagforening og interesseorganisation for alle musikpædagoger, musik- og kulturskolelærere, musik- og kulturskoleledere, musikere, musikstuderende MGK-studerende og andre med interesse for det musikfaglige og musikpædagogiske område.

For Konservatorie- og MGK-studerende er medlemskab gratis

Vores vision er en musikskole for alle

Musisk dannelse og uddannelse starter i musikskolen. Derfor arbejder vi for, at alle børn og unge, uanset forudsætninger, får mulighed for at lære at spille og deltage i musikskolens kreative fællesskab.

I MM arbejder vi for:

- Gode løn- og arbejdsvilkår
- Trivsel og godt arbejdsmiljø, både fysisk og psykisk
- Formidling af musikfagets kulturelle, æstetiske og kunstneriske potentialer
- At varetage medlemmernes fagpolitiske interesser
- At kommuner og stat forpligter sig på at gøre musikskolen tilgængelig for alle børn og unge, der har lyst til at lære at spille
- At fremme udviklingen af og øge fokus på det musikpædagogiske og musiske område

MM har musikfaglig ekspertise med indgående kendskab til og forståelse af vilkårene som musikunderviser og musiker.

MM har juridisk og faglig ekspertise med indgående kendskab til og forståelse af musik- og kulturskoleområdet.

Læs mere og kontakt os her:
<https://musikeroasmusikunderviser.dk/>

Udgives af:
Fagforeningen Musiker og Musikunderviser
Dronningensgade 68, 4. sal
1420 København K

musikskolen@musikeroasmusikunderviser.dk
www.musikeroasmusikunderviser.dk
Telefon: 35 35 63 33
Alle hverdage 9-12

ISSN: 2446-0540 (trykt udgave)
ISSN: 2446-0559 (online)

Medieredaktør:
David Efraim Poulsen

Ansvarshavende:
Simon Junker Tang

Næste blad udkommer:
12. februar

Næste deadline for artikler/læserbreve o.l.:
6. januar

Vejledende deadline for annoncer:
23. januar

MM's landsdækkende undersøgelse overrasker

For første gang i nyere tid er der gennemført en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse af musik- og kulturskolelærernes arbejdsvilkår. I MM's undersøgelse har alle landets musik- og kulturskolelærere haft mulighed for at deltage.

Undersøgelsen afspejler tydeligt, at ingen musik- og kulturskoler længere ligger som små autonome øer i det kommunale hav. Hovedparten samarbejder i langt højere grad end tidligere med bl.a. folkeskolen.

At musik- og kulturskolerne er kommet på den kommunale radar, er på mange måder positivt og nødvendigt. Spørgsmålet er imidlertid, hvordan det har forandret vilkårene for den enkelte underviser: Tilbyder nutidens musik- og kulturskoler lærerne mulighed for et langt og bæredygtigt arbejdsliv? Og hvad stiller vi som fagforening op, hvis svaret er nej?

Det var nogle af de spørgsmål vi stillede hinanden i MM's bestyrelse, og det blev startskuddet til MM's undersøgelse af arbejdsforhold.

Er 10 fremmødesteder eller mere om ugen normalt?

Nu sidder vi med talrige svar fra de mange musik- og kulturskoleundervisere, der har valgt at bruge tid på MM's undersøgelse. Tusind tak for det.

Foran os ligger et stort analysearbejde, men vi kan allerede nu aflæse en række tendenser og

særlige kendetegn blandt respondenterne. I undersøgelsen falder det i øjnene at:

To ud af tre undervisere deltager i samarbejdet med folkeskoler. Hver fjerde har mere end én musik- og kulturskoleansættelse.

Og måske det mest overraskende:

Blandt lærere med en samlet ansættelse på 80 % eller mere, oplyser hver fjerde at have 10 fremmødesteder eller mere om ugen.

Nogle sætter pris på omskifteligheden: *"Det giver en dejlig varieret arbejdsdag,"* skriver en deltager. Men det har sin pris, og andre er under pres: *"Jeg føler mig som rodløs vagabond, som 'allernådigst' har fået lov til at låne et lokale."* Undersøgelsen melder samtidig om højt tempo og stress: *"Det er ret hektisk, og jeg føler hele tiden jeg er ved at komme for sent."*

Bæredygtige arbejdsliv for musik- og kulturskolelærere

MM's sekretariat og bestyrelse vil sammen med MM's arbejdsudvalg *Musikskolelærere på farten* gennemgå det omfattende materiale og pege på, hvor vi ser de største udfordringer og de gode løsninger.

Det ligger lige til højrebænet at bringe vores nyhøstede viden med til bordet ved de forestående overenskomstforhandlinger om OK26 med Kommunernes Landsforening. Der er dog ingen tvivl om, at en stor del af opgaven med at gøre det sammensatte arbejdsliv bæredygtigt på den lange bane ligger i den enkelte kommune. ●

Simon Junker Tang, formand

Del leder her:
<https://tinyurl.com/bddackk2>

Nyhedsbrevet Musiker og Musikunderviser udkommer hver måned

Annoncedeadline E-MUSIKSKOLEN:
Ret henvendelse

Forside: Jørn Thomsen Elbo A/S
Forsidefoto: Martin Kjeldsen

Annoncer:
musikskolen@musikerogmusikunderviser.dk

Tryk og layout:
Jørn Thomsen Elbo A/S

Jørn Thomsen Elbo A/S har følgende certificeringer:
ISO 14001, ISO 9001, FSC®-certificering og Svanemærket.

Synspunkter i MUSIKSKOLEN udtrykker ikke nødvendigvis foreningens eller redaktionens holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at foretage redaktionelle rettelser/forkortelser i indsendt materiale. Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Sundhed er vigtigt for et godt musikerliv

Arbejdsrelaterede helbredsudfordringer hos musikere er mere udbredte, end mange tror. En international conference vil bygge bro mellem forskning, behandling og uddannelse og skabe mere åbenhed på området.

AF DAVID EFRAIM
POULSEN,
medieredaktør MM
DORTE VINCENTZEN,
presseansvarlig DAF

I musikhuset Odeon, centralt beliggende i Odense, summer det af engagerede mennesker i ivrig samtale (Billede). Stemmerne klinger på mange forskellige sprog, når man bevæger sig rundt mellem velkomstreceptionens caféborde og buffet med bobler og snacks. Her er nordmænd, og der er englændere, en højlydt amerikaner, belgiere - som taler engelsk med fransk accent, tyskere - der har udskiftet boblerne med ølglas, en stilfærdig polak og naturligvis værtslandets repræsentanter. The Musicians' Health & Performance - 5th Nordic Conference 2025 er skudt i gang.

Sundhed er afgørende for at kunne præstere hele livet

Planlægningskomitéens mål er at bygge bro mellem forskning, behandling og uddannelse. "Vi vil dele viden om udfordringer og skabe mere åbenhed på området," fortæller Karen Søgaard, conferencearrangør og professor i sundhedsvidenskab ved SDU. Hun er travlt beskæftiget med at hænge analoge conferenceprogrammer op.

Som del af Musiklivets Partnerskab bakker Fagforeningen Musiker og Musikundervisere og Dansk Artistforbund op om den dagsorden. Øget sundhed og bæredygtighed i musikbranchen er vigtigt. Sandheden er, at sundhed er en afgørende faktor for,

om man kan præstere og mestre sit fag - sit instrument - fysisk og psykisk hele livet.

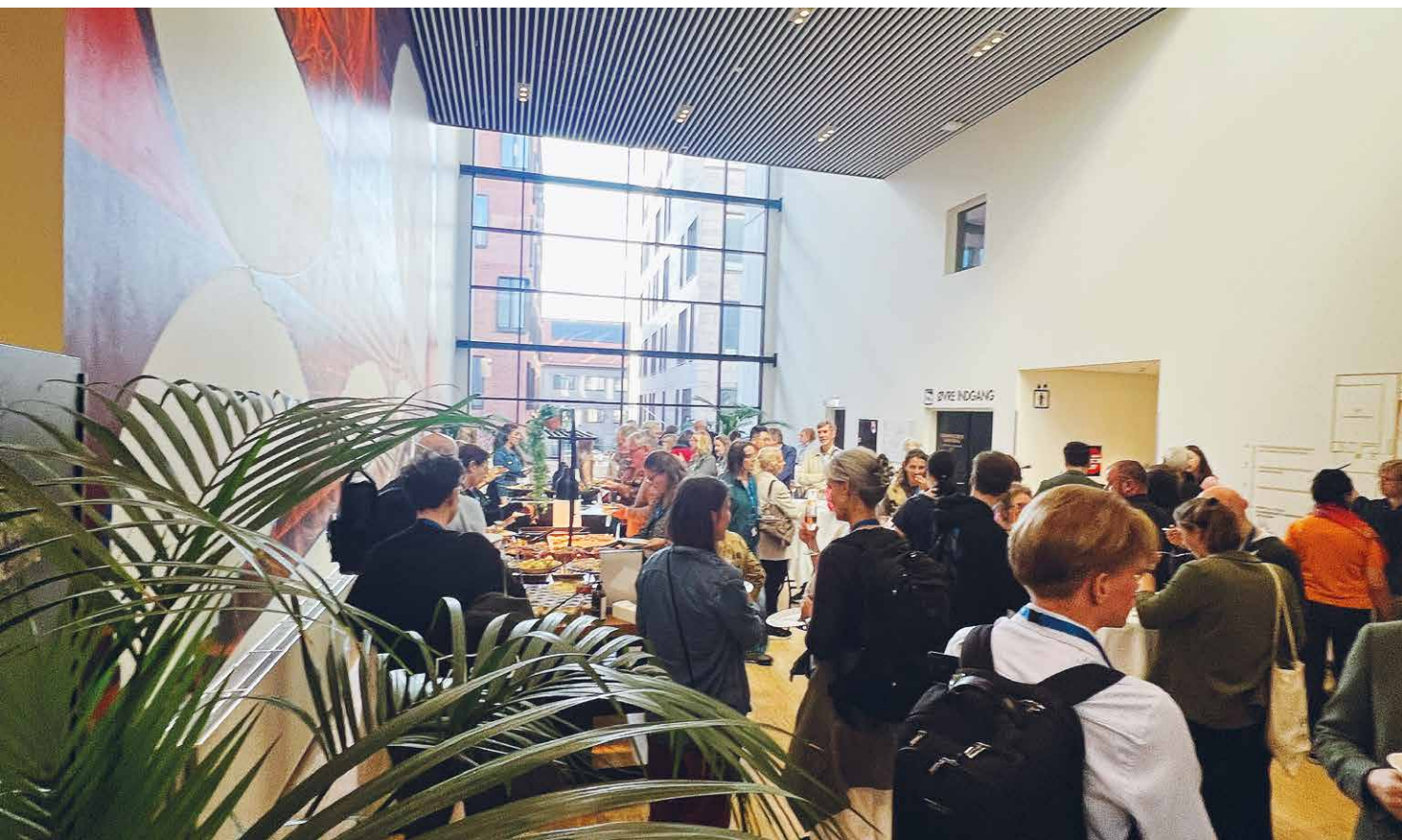
Her i Odeon er MM, DAF, forskere, læger, terapeuter, musikundervisere, ledere, brancheorganisationer, musikere, studerende og uddannelsesinstitutioner samlet om netop denne vigtige dagsorden.

Konservatoriet lægger hus til

Syddansk Musikkonservatorium (SDMK) danner ramme om konferencen med rektor Claus Skjold Larsen som medarrangør. Budskabet i hans åbningstale i konservatoriets koncertsal tidligere på eftermiddagen var klart: Musikersundhed skal kobles direkte til musikuddannelserne. Alt for mange musikere og musikundervisere oplever i løbet af deres karriere udfordringer med bevægeapparat, hørelse, angst eller stress. "For den enkelte kan det føles som et angreb på fagidentiteten og være forbundet med både tabu og selvbeprejdelser. Mange tier stille af frygt for at blive opfattet som uanvendelige," fortalte Claus Skjold Larsen tilhørerne på engelsk. "Therefore, it is crucial to focus on the fact, that work-related health challenges are far more widespread, than is often thought - and that you are not alone."

Meget kan både forebygges og behandles mener SDMK's rektor.

Han ser en stor udfordring, men også en

mulighed, i at ændre synet på øvning. Konservatorier har tradition for at kræve meget øvetid, mens læger advarer om, at netop overdreven belastning giver skader. Blandt andet derfor har *Klinik for musikersundhed* ved OUH og SDMK indledt et samarbejde. *Klinik for musikersundhed* står for behandlings- og forebyggelsesindsatser baseret på nyeste forskning, og dén viden formidles via musikonservatoriet til de studerende - fremtidens musikere og musikundervisere.

Musikskolerne er med

To af konferencedeltagerne, Anne Cathrine Kielland Lund og Jacob Djursaa, er begge uddannede musikere. Begge arbejder som musikundervisere på en musik- og kulturskole.

” Mange musikere og musikundervisere oplever i løbet af deres karriere udfordringer med bevægeapparat, hørelse, angst eller stress

Vigtige (ud)dannelsesinstitutioner, hvor vordende musikere træder deres barnesko.

Anne Cathrine Kielland Lund og Jacob Djursaa er også arbejdsmiljørepræsentanter (AMR) på hver deres musikskole. "AMR-kurser er ikke altid lige relevante ude i kommunerne. Programmet her på konferencen er der mere kød på i forhold til, hvad vi står med til dagligt," fortæller de. De er begge glade for, at deres musikskoleledere har valgt at prioritere konferencen om musikersundhed som en del af deres AMR-uddannelse.

Musikersundhed i alle livsfaser

Konferencens dag nr. to begynder med keynotespeaker Jane Ginsborg. Oprindeligt er

Irem Eliassen,
forsker

Jacob Djursaa, musiker
og musikunderviser og
AMR Vejen Musikskole

hun uddannet operasanger, men som forsker har hun arbejdet for at øge musikersundheden på Englands ni musik-konservatorier. Med mere en 25 års forskning bag sig peger Jane Ginsborg på, at der er et skævt fokus, når det drejer sig om musikeres forskellige livsfaser. Hendes budskab er, at musikersundhed skal forbedres hos musikere i alle livsfaser. Hvornår stopper musikere fx deres karriere, hvorfor, og hvad sker der bagefter?

”Ser man på sportens verden, fx på dansere, stopper mange allerede i 30-erne, modsat musikere, der bliver ved langt op i 60-erne, ja selv længere. Det er de samme præstationsprægede jobs, så hvad skyldes det, at man bliver ved?” spørger forsker Jane Ginsborg konference-deltagerne og fortsætter: Er det meningen i arbejdet? Skyldes det freelancearbejdet uden pension? Eller

handler det meget mere om vores identitet som musikere?

Konferencedeltager og AMR, Anne Cathrine Kielland Lund, mener efter oplægget, at: ”det var særligt spændende at høre om de mange udfordringer, vi støder på i det livslange forløb som musikere, og hvordan vi kan gå på pension uden at miste hele vores identitet.”

Skaderne kommer senere

Senere, efter formiddagskaffen, handler det om musikeres konkrete sundhedsudfordringer. De skader, man oftest ser, er led- og muskelproblemer. I Danmark udgør det ca. 85 procent af det samlede antal skader.

”Sandheden er at sundhed er en afgørende faktor for et aktivt udøvende arbejdsliv med musik

Et forskningsstudie af nordmanden Bjørn Hilt viser, at smerter er et vilkår for 85 procent af de norske orkestermusikeres daglige arbejdsliv. Et andet norsk studie, ved Irem Eliassen, viser, at 8 ud af 10 orkestermusikere med smerter får dårligere søvn og ringere mentalt helbred som følge af virkninger.

Dansk forskning i musikersundhed ved professor og institutleder Lars Brandt viser, at det er aldersgruppen 40-59 år, der oftest rammes af skader herhjemme. Ud over orkesterinstrumenter er det pianister og guitarister, der oftest får skader. Erhvervs-mæssigt er musikerne med flest skader beskæftiget i enten symfoniorkestre, er freelancere eller arbejder på musikkoler. Det viser de seneste tal fra Klinik for musikersundhed ved OUH.

”Forskningen viser, at mange og især mandlige musikere kommer til Klinikken alt for sent, når problemet har bidt sig fast,” afslutter professor Lars Brandt formiddagens oplæg.

Deltager Anne Cathrine Kielland Lund, som er AMR på Kulturskolen Kolding, har selv oplevet, hvad det vil sige at få en alvorlig fysisk arbejdsskade på egen krop. ”Jeg blev opereret for karpaltunnelsyndrom i

begge håndled tilbage i 1994. Det var i mine sidste år på konservatoriet, mens jeg havde fast kontrakt som janitshar i Prinsens Musikkorps. Det blev til to vellykkede operationer.”

Work-life balance er vigtigt for freelancere

”Jeg oplever lidt, at konferencens mest veldokumenterede forskning handler om orkestermusikere, og i mindre grad om freelancere og musikundervisere,” siger AMR på Vejen Musikskole, Jacob Djursaa under frokosten.

Hos MM og DAF ser man et arbejdsmarked, der er under store forandringer. Freelancere, musikundervisere og kunstnere har et sammensat arbejdsliv, der kun er blevet mere krævende og komplekst at agere i. Work-life-balance er vigtigt i dette ofte selvledende arbejdsliv.

AMR på Kulturskolen Kolding, Anne Cathrine Kielland

Senso Coaching

Senso Coaching har siden 1990'erne været anvendt i sports- og virksomhedscoaching. Målet er at forbedre præstationer og optimere restitution.

Senso Coaching's teoretiske fundament er funktionel neurovidenskab. Der er fire grundlæggende typer nervesystemer.

Detaljerne i hver types optimale kropsholdning (rygmarvskurve, kæbeposition, armlacering, bevægelsesstier, tyngdepunkt) er mere individualiserede, end hvad der typisk læres.

Kilde: Erja Joukamo-Ampuja, Senso Coach, hornist og underviser på Sibelius Akademiet og Marko Siivonen, sportscoach, fra Finland

Lund nikker genkendende til det høje arbejdspræs som mangeårig musiker/dirigent i flere orkestre samt musikskole- og MGK-undervisning. ”Jeg arbejder hele tiden,” siger hun.

Det skal ikke gøre ondt, før det bliver godt

”Senso Coaching as Support for Musicians' Health - det er Erja Joukamo-Ampuja og Marko Siivonen fra Finland. Helt fantastisk, - det skal I opleve!” Et velkomment tip fra konferencedeltager og symfoniorkestermusiker Tone Sundgård Anker til eftermiddagens conferenceprogram.

I workshoplokalet sidder forsøgsperson og fløjtenist Ida Trøjgaard klar, mens sportscoach Marko Siivonen forklarer workshopens deltagere om baggrunden for Senso Coaching. ”De samme instruktioner i kropsholdning og fx grebet om instrumentet fungerer ikke lige godt for alle.” Så tager

” Man skal
passer på
hele mennesket
bag musikeren

◀ Anne Cathrine
Kielland Lund,
dirigent, musikunder-
viser og AMR på
Kulturskolen Kolding

Erja Joukamo-Ampuja, underviser på Sibelius Akademiet, over. "Jeg bruger Senso Coaching til at hjælpe de studerende med at finde og forfine deres optimale spillestilling. Det resulterer i effektiv støtte og mere afslappet vejrtrækning," siger hun.

Målet er at sænke risikoen for skader. Man reducerer den fysiske belastning gennem en mere individuelt tilpasset kropsholdning, hvilket muliggør hurtigere restitution.

MGK-studerende Ida Trøjgaard spiller først musik i sin vante siddestilling. Herefter justerer Erja Joukamo-Ampuja musikerens kropsholdning ud fra en personlig testprofil af Ida Trøjgaard, som hun har foretaget tidligere.

Ida spiller igen, og nu er klang og musikalsk udtryk på magisk vis forandret. Klangene er blevet flottere med flere nuancer og mere åben. Musikken flyder samtidig mere ubesværet. Ida Trøjgaard forklarer bagefter,

”Den gamle flo-skel om, at ”det skal gøre ondt, før det bliver godt”, skal ikke have lov at leve videre!

at fløjtenister arbejder med noget, de kalder ”en varm kartoffel”. ”Vi gør det for at åbne mere op for luftstrømmen,” forklarer hun. I sin gamle kropsholdning oplevede Ida, at hun brugte flere kræfter på

at presse luftstrømmen frem. ”Nu er det mere som om, at luftstrømmen bare strømmer ud af mig.”

Mere musikersundhed på dagsordenen

Konferencens anden dag er ved at være slut og Jacob Djursaa kan konkludere, at musikersundhed er noget, man skal have mere fokus på lokalt. ”Man kan jo starte med at sætte det på dagsordenen på et lærermøde.” Jacob Djursaa er samtidig optaget af, hvordan man kan sætte fokus på fællesskab og dermed mental sundhed i musikskolen.

”Jeg var særligt optaget af Marko

▲ Ida Trøjgaard, MGK-studerende og Erja Joukamo-Ampuja, Senso Coach

Siivonen, neuroscientist, og hornist Erja Joukamo-Ampujas arbejde. Det var både spændende og banebrydende,” siger Anne Cathrine Kielland Lund.

Konferencen har styrket hendes forståelse for, hvor vigtigt det er, at man passer på hele mennesket bag musikeren. ”Allerede fra den tidlige musikundervisning i musikskolen skal vi gøre vores elever endnu mere bevidste og inddrage kroppen. ”Den gamle floskel om, at ”det skal gøre ondt, før det bliver godt” skal ikke have lov at leve videre!” ●

Læs artiklen inkl. links:
<https://tinyurl.com/375wynzp>

Godt at vide

FOR MUSIKSKOLELÆRERE OG -LEDERE

I rubrikken "Godt at vide" behandler MM's sekretariat ofte forekommende spørgsmål og problematikker fra foreningens medlemmer.

? På min lønseddel fra den ene af mine musikskoler fremgår et nattillæg som udgør et antal gange à ca. 25 kr. På den anden musikskole får jeg udbetalt ulempegodtgørelse for arbejde efter kl. 17 og i weekender på ca. 55 kr. pr. arbejdstime. Kan det være rigtigt, at der er sådan en forskel fra musikskole til musikskole?

! Nej, der ser ud til at være noget, som ikke stemmer: Indtil musikskolelærere fik en ny arbejdstidsaftale pr. 1/8 2016, altså for 9 1/2 år siden, fik man natpenge efter statens takster for arbejde på visse ubekvemme tidspunkter, bl.a. mellem kl. 17 og 06. Det kunne lyde, som om det stadig er den, du får udbetalt på skole 1. Da den nuværende arbejdstidsaftale trådte i kraft, bortfaldt natpengene, og man får i stedet en ulempegodtgørelse på 25 % af timelønnen i arbejdstiden kl. 17-06, i weekender, på helligdage, juleaften efter kl. 14 og grundlovsdag efter kl. 12. Ulempegodtgørelsen vil ligge fra ca. 45 til ca. 70 kr. pr. time alt efter dit lønniveau – og det ser ud til, at det er den, du ganske korrekt får udbetalt fra skole 2. Hvis du ikke får – eller har fået – udbetalt ulempegodtgørelsen fra skole 1, har du penge til gode, og der må foretages en efterberegning. Det samme gælder dine kolleger. I sådanne tilfælde skal du altid henvende dig til MM, så vi kan hjælpe til med beregningerne.

? På min musikskole inviteres deltidsansatte med mindre ansættelser ikke til at deltage i APV'erne. Kan det være rigtigt?

! Nej, det er ikke rigtigt. Iht. reglerne om lovpligtig APV skal samtlige ansatte kunne deltage, såvel fastansatte som tidsbegrænset ansatte - og uanset ansættelsesgrad.

? På nogle af mine arbejdsdage er der et længere slip mellem forskellige aktiviteter, fx hvis jeg har undervisning om formiddagen frem til kl. 11.30, og næste undervisning starter kl. 13.50. Jeg synes, min fritid bliver bundet op af mit arbejde, uden at jeg får løn for det. Det føles ikke rimeligt: Hvad kan jeg gøre?

! Der ligger en helt fundamental misforståelse til grund for dit spørgsmål: Arbejdstiden på hver enkelt arbejdsdag skal så vidt muligt være samlet, så tiden mellem mødet og undervisningen er også arbejdstid, som kan fyldes ud med relevante opgaver. Bl.a. vil du jo få brug for en frokostpause, som også er en del af din arbejdstid. Hvis du ikke selv kan få øje på, hvilke opgaver du kan løse i dette tidsrum, kan du og din leder tage en snak om det. I kan samtidigt sikre, at du har adgang til et egnet lokale og til de arbejdsredskaber og materialer, du skal bruge for at løse opgaverne.

Læs artikel inkl. links:
<https://tinyurl.com/mwzmt9za>

Læs om fagforeningen
MM's sagsbehandling
for medlemmerne

Lønfejl udløste efterbetaling på 444.000 kr.

I forbindelse med kontrolgennemgang af lønsedler afdækkede Fagforeningen MM, at musikskolelærere havde fået for lidt i løn.

Det er heldigvis ikke hverdagskost, at MM afdækker, at en hel gruppe af fagforeningens medlemmer har fået for lidt i lønpen. Ikke desto mindre viste det sig at være tilfældet i en sag om ni års fejladministrativ af løn.

Musikskolelærernes "skæve" arbejdstider

Som musikskolelærer arbejder man ofte på "skæve" tidspunkter af døgnet, fx når man underviser efter kl. 17. Det er en ulempe, og derfor kompenseres det med et løntillæg for generne i fx fritids- og familieliv.

Det var netop dette særlige løntillæg, Ulempegodtgørelse, som en af MM's faglige konsulenter afdækkede var konsekvent fejladministreret på en lang række lønsedler. Det viste sig hurtigt, at fejlene strakte sig helt tilbage til august 2016.

Resultatet for de berørte musikskolelærere var entydigt - fejlagtig og for lav lønudbetaling.

Natpenge bliver til Ulempegodtgørelse

Ved overenskomstforhandlinger i 2015 mellem FMM og KL blev kronetillægget Natpenge, for musikskolelærernes arbejde på "skæve" tidspunkter, udskiftet. Med arbejdstidsaftalen (OK15) kom i stedet Ulempegodtgørelse for arbejde

på "skæve" tidspunkter. Ulempegodtgørelse er ikke et fast kronetillæg som Natpenge var, men er baseret på en procentsats: 25 procent af den enkelte musikskolelærers timeløn. Dette havde med Arbejdstidsaftalen (OK15) virkning fra 1. august 2016.

Administrative fejl udløste for lav Ulempegodtgørelse

Mandag den 1. august 2016, skulle alle 98 kommunale lønkontorer administrere efter de nye regler for Ulempegodtgørelse. Nu skulle alle kommunalt ansatte musikskolelærere, i stedet for de gamle Natpenge/kronetillæg, have Ulempegodtgørelse/25 procent af timelønnen.

Et tillæg på 25 procent af musiklærers individuelle timeløn blev nu tillagt timelønnen på de "skæve" arbejdstidspunkter. Der var dog indlagt en bundgrænse på et minimumsbeløb fastsat til 26,12 kr. (i 31/3 2000-niveau).

For de uheldige musikskolelærere, hvor MM havde fundet administrationsfejl på lønsedlerne, havde arbejdsgiver ikke anvendt de 25 procent af musikskolelærernes individuelle timeløn. I stedet havde arbejdsgiver nøjedes med at udbetale minimumsbeløbet på de 26,12 kr. som fast takst for al Ulempegodtgørelse. En fejl i runde tal, alt efter den enkelte lærers timeløn, på mellem ca. 30 og 60 kr. for lille

” MM’s indsats har været en afgørende faktor

udbetaling for hver eneste time afviklet indenfor tidsrum, som udløser Ulempegodtgørelse.

Efterbetaling til lærerne på 444.000 kr.

Da fejlen var fundet og erkendt, var det afgørende for MM at sikre medlemmerne en rimelig økonomisk kompensati-on. Der forelå således et større udredningsarbejde med ar-bejdsgiver.

Indledningsvis handlede det om at opgøre de manglen-de udbetalinger for hver enkelt medarbejder: Hvilke ele-menter skulle indtænkes her? Dernæst hvilken rolle det spillede, at fejlene var foregået over en lang periode?

MM anså dette for et særdeles alvorligt problem, at den skyldige og uretmæssigt tilbageholdte løn år for år havde tabt værdi. Jo ældre, de skyldige beløb blev, des mindre kø-bekraft havde de i nutiden. Her gav renteloven MM’s faglige konsulent visse muligheder i forhold til at rejse krav om morarente. Efter et relativt langstrakt, men særdeles kon-struktivt forhandlingsforløb, faldt en aftale på plads.

Her skal fremhæves FMM’s TR-uddannelse af TR på den lokale musikskole og arbejdsgivers store samarbejdsvilje, som to faktorer der direkte medvirkede særdeles positivt til afklaringen af sagen.

Ud over den fejlagtige Ulempegodtgørelse, sikrede MM tillige medlemmerne morarenter. Den samlede efterbeta-ling til musikskolelærerne på baggrund af MM’s samlede krav beløb sig på 444.000 kr. Kravet gjaldt både nuværende og tidligere ansatte.

MM-medlem og tidligere ansat:

”MM’s indsats har været en afgørende faktor i forbindelse med sagen om fejlagtige indberetninger og udbetalinger af ulempegodtgørelse helt tilbage fra 2016 i en kommunal musikskole. For mit vedkommende udvirkede det en abso-lut ikke ubetydelig efterbetaling. Fagforeningen MM tager således ikke kun vare på medlemmernes aktuelle og frem-adrettede interesser og rettigheder - men hjælper også bagudrettet,” Ole, musikskolelærer.

Tjek din lønseddel, der kan være fejl!

En EPINION-undersøgelse fra 2021 viste, at der var fejl i 50 procent af de undersøgte lønsedler. MM oplever i den dag-lige sagsbehandling et lignende niveau. Undersøgelsen vi-ste samtidig, at det er de yngste og de ældste, der tjekker deres lønsedler oftest.

I MM opfordrer vi til, at alle vores medlemmer tjekker de-res lønseddel. Vi har i MM udviklet et lønseddeltjek, både til musikskolelærere og -ledere, som du kan finde på MM’s hjemmeside. Du er som medlem altid velkommen til at kontakte os for rådgivning. ●

FAKTA OM ULEMPEGODTGØRELSE (OK15)

Ulempegodtgørelse udbetales efter afvikling ved den førstkommande lønudbetaling.
For arbejde i tidsrummet fra kl. 17 til kl. 06 eller i weeken-der, på søgnehelldage, grundlovsdag efter kl. 12 samt juleaftensdag efter kl. 14 ydes et tillæg svarende til 25 pct. af nettotimelønnen inkl. faste tillæg, dog mindst 26,12 kr. (31/3 2000-niveau). betaling efter registrering.

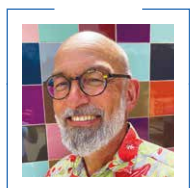
Kilde: MM

Læs artiklen inkl. links til lønseddeltjek:
<https://tinyurl.com/5en9fp49>

Fra hverdagslyde til kunstneriske udtryk

Et kreativt forløb i elektronisk musik og lydkunst

AF ROBERT COLE RIZZI,
adjunkt ved SDMK

Hvordan lyder verden, når vi virkelig lytter? Og kan de lyde, vi normalt overser, blive grundlag for kunstneriske værker? Disse spørgsmål står centralt i undervisningsmaterialet "Indtryk - Aftryk - Udtryk", som Robert Cole Rizzi, adjunkt ved SDMK, har udviklet til æstetisk skabende arbejde med elektronisk musik og lydkunst. Titlen beskriver materialets grundlæggende progression: fra sansning af omgivelsernes lyde gennem bearbejdning i forskellige medier til skabelse af personlige kunstneriske udtryk.

Materialet følger en struktureret progression gennem tre sammenhængende temaer, der bevæger deltagerne fra sansning til skabelse:

Tema 1: Sound Walk - Poesi - Komposition begynder med lydvandring inspireret af R. Murray Schafer og Hildegard Westerkamps arbejde fra World Soundscape Project. Deltagerne lærer at kategorisere lyde som keynote-lyde (konstant

baggrundstæppe), soundmarks (stedets karakteristiske lyde), sound signals (lyde med betydning) og akusmatiske lyde (mystiske lyde med skjult kilde).

Lydoplevelserne transformeres til poesi gennem arbejde med haiku, cinquain eller "elveren" - digtforme med hver deres styrker. Samtidig optegnes visuelle mønstre fra omgivelserne, som efterfølgende klippes som huller i papirstrimler til mekaniske

spilledåser. På denne overraskende måde bliver tegningens linjer til musik, som smelter sammen med poesien til et samlet kunstnerisk udtryk.

Tema 2: Digital Sampling og Musikskabelse udforsker den digitale lydverdens muligheder gennem arbejde med Koala Sampler-appen. Deltagerne indsamler lyde fra deres nærmiljø og lærer at manipulere, arrangere og komponere digitalt. Her åbnes der for en mere eksperimenterende tilgang, hvor tilfældigheder og teknologiens muligheder driver den kreative proces fremad.

Tema 3: Sonificering af historiske fotos forbinder fortid med nutid gennem kreativt

” En cykelpumpe
bliver til en damp-
maskine, kokosnødder til
hestehove, ris til regnvejr

lyddesign. Deltagerne arbejder med historiske fotografier fra arkiv.dk og genskaber fortidens lydlandskaber ved hjælp af Foley-teknikker - samme metoder som professionelle lyddesignere bruger i filmindustrien. En cykelpumpe bliver til en dampmaskine, kokosnødder til hestehove, ris til regnvej, og kartoffelmel i lærredsposer til fodtrin i sne.

Erfaringer fra undervisningspraksis

Gennem mere end ti års afprøvning har materialet vist styrke på tværs af aldersgrupper og forudsætninger. Deltagerne overraskes ofte af deres egne kreative evner - når tegninger bliver til spilelåsemelodier eller hverdagslyde transformeres til elektroniske kompositioner.

En musikpædagog udtrykte: "Det fascinerende var,

hvordan eleverne pludselig hørte verden anderledes. Efter sound walk'en begyndte de at påpege lyde, jeg ikke selv havde lagt mærke til."

Eleverne beskriver en befriende oplevelse af, at manglende tekniske færdigheder ikke begrænser dem. En elev forklarede: "Jeg kan ikke spille klaver, men jeg kunne godt komponere musik med Koala."

Materialet skaber rum for det uventede. Når teknologien opfører sig anderledes end planlagt, opstår ofte de mest interessante løsninger. Materialernes modstand bliver til kreativ katalysator. Fejl bliver til kreative muligheder.

Fra lokalt til tværfagligt

En af materialets styrker er dets forankring i deltagerens umiddelbare nærmiljø. Sound

FAKTA OM INDTRYK - AFTRYK - UDTRYK

Materialet hviler på et solidt teoretisk grundlag, inspireret af Lene Tanggaards forskning i kreativitetens materialitet og John Deweys erfaringsbaserede læringsteori. Tanggaards pointe om, at kreativitet opstår i mødet mellem mennesker og materials modstand, kommer tydeligt til udtryk, når deltagerne eksperimenterer med lydoptagelser og teknologi.

Deweys tanker om læring gennem erfaring og refleksion gennemsyner hele forløbets struktur. Deltagerne bevæger sig ikke blot fra sansning til skabelse, men udvikler undervejs en dybere forståelse for lyd som kunstnerisk materiale og deres egen rolle som skabere.

Kilde: Robert Cole Rizzi, adjunkt ved SDMK

- walks tager udgangspunkt fra kvarteret omkring skolen, lydindsamlingen foregår i kendt territorium, og de historiske fotografier er fra lokalområdet. Denne lokale tilgang skaber en stærk forbindelse mellem personlige oplevelser og kunstnerisk udtryk. Samtidig rummer materialet betydeligt tværfagligt potentiale. Det poetiske arbejde forbinder naturligt til danskfaget, sonificeringen af historiske fotos berører historie, og udforskningen af lydens fysiske egenskaber kan integrere naturfag.

Konklusion

"Indtryk - Aftryk - Udtryk" repræsenterer en tilgang til musikundervisning, der prioriterer kreativ udfoldelse og æstetisk erkendelse fremfor ren teknisk færdighedstræning. I en tid præget af visuel dominans tilbyder materialet en bevidst og struktureret måde at genopdage vores lydlige omverden på. Materialet viser, at alle kan skabe kunst - en erkendelse der rækker langt ud over det rent musikalske. ●

Læs artiklen inkl. links til rapport mm.:
<https://tinyurl.com/bdfdcupud>

Ny sangkanon skal styrke fællesskab og sprog

I Lemvig Kommunes dagtilbud og skoler vil man styrke fællesskab og sprog gennem sangkanon

AF LEMVIG MUSIKSKOLE

Musikskolen i Lemvig Kommune har i samarbejde med kommunens skoler og dagtilbud udviklet en ny sangbog – en sangkanon – som skal danne fælles musikalsk grundlag for børn i børnehaver og indskolingen.

En verden af ord

Sangkanonen er en del af projektet *“En verden af ord”*, der har til formål at styrke børns sproglige udvikling og skabe sammenhæng i overgangen fra dagtilbud til skole. I forbindelse med projektet udvider Lemvig Musikskole og kommunens dagtilbud og folkeskoler nu samarbejdet, med en stærk satsning på musik og æstetiske læreprocesser. I skoleåret 2025/26 vil alle kommunens 5-årige børn og alle elever i 0. klasse modtage ugentlig undervisning i musik og rytmik – leveret af Musikskolens faglærere.

Sangen forbinder institutioner

Undervisningen og sangkanonen giver børnene mulighed for at lære og synge de samme sange på tværs af institutioner, hvilket både styrker genkendelighed, fællesskab og sproglig tryghed. *“Musik og sang er en fantastisk indgang til både sprog og fællesskab. Med sangkanonen får vi et fælles repertoire, som børnene kan tage med sig fra børnehaven og videre ind i skolen. Det skaber genkendelse og glæde – og det styrker børnenes udvikling,”* siger Bjørn Hanghøj, leder af Musikskolen i Lemvig Kommune. *“Vi oplever, at børnene blomstrer, når de møder noget velkendt i overgangen fra børnehave til skole. At kunne synge med på de samme sange giver dem en følelse af tryghed og samhørighed. Det er et stærkt*

” Det skaber genkendelse og glæde – og det styrker børnenes udvikling

pædagogisk værktøj,” udtaler Hannah Nørskov Nielsen, skoleleder ved Nørre Nisum Skole- og Børneunivers. Projektet er en investering i børns trivsel, udvikling og dannelse – og et skridt mod en mere inkluderende og sammenhængende skole- og dagtilbudskultur i Lemvig Kommune. Undervisningen er allerede i gang, og de første besøg fra Musikskolen har været mødt med stor begejstring. Sangkanonen vil løbende blive brugt som en del af hverdagen i både dagtilbud og skoler, og der planlægges fælles sangarrangementer, hvor børn fra hele kommunen kan mødes og synge sammen. ●

Læs artiklen inkl links: <https://tinyurl.com/yr39axa4>

Platforms vilkår udhuler verdens bedste **pensionssystem**

Uafhængig rapport afslører, at platforme og lignende prekariserende forretningsmodeller udhuler pensionssystemet og koster statskassen milliarder.

AF DAVID EFRAIM
POULSEN,
medieredaktør og faglig
konsulent i MM

Det danske pensionssystem er efter sigende ét af verdens allerbedste. Og noget må der være om snakken: I 2019 opfordrede Verdensbanken andre lande til at følge Danmarks gode pensionseksempel.

Pension går på to ben

Vores pensionssystem er en kombination af ét: *Arbejdsmarkedspension*, via Danmarks særlige arbejdsmarkedsmodel, Den danske model, og to: En offentlig social ydelse kaldet *Folkepension*. Er man dansk statsborger, bor fast i Danmark og har haft bopæl i tre år i perioden fra man fyldte 15 år til folkepensionsalderen, kan man søge folkepension. Den består af et fast grundbeløb og et variabelt pensionstilæg afhængigt af anden pensionsordning. Folkepensionen, kan dog ikke stå alene, evt. med ATP, som eneste indkomstgrundlag, når man har forladt arbejdsmarkedet.

” Det kan koste statskassen og skatteyderne 7,5 milliarder kroner årligt

Arbejdsmarkedspensionen, supplerer folkepensionen så pensionister i Danmark får en økonomisk holdbar tilværelse, når arbejdslivet er slut. Arbejdsmarkedspensionen er knyttet til ens ansættelse, og er på

musikskoleområdet aftalt gennem vores overenskomst. Den Danske Model sikrer, at der løbende forhandles forbedringer også af pensionen mellem parterne. På vores område er det Kommunernes Landsforening (KL) og Fagforeningen Musiker

og Musikunderviser. Arbejdsgiveren KL indbetaler herefter arbejdsmarkedspensionen til ansatte under musikskolelæreroverenskomsten.

Ny trussel spænder ben for pensionssystemet

Vi lever i en verden, hvor digitale muligheder og forældet lovgivning har skabt spillerum for nye virksomhedstyper, som ikke ønsker et arbejdsgiveransvar. ”Vi stiller blot en digital løsning til rådighed for

selvstændige,” lyder det, når der spørges til undervisningsplatformes arbejdsgiveransvar.

Platformene vælger at se sine beskæftigede som selvstændige og mener, at de beskæftigede selv må spare op til pensionsalderen. Det er svært når lønnen ofte er utrolig lav og det. De manglende arbejdsmarkedspensioner på platforme udfordrer den danske pensionsmodel, ifølge rapport udarbejdet af den uafhængige tænketank Cevea.

Truslen er så alvorligt, at tænketanken, sætter spørgsmålstegn ved om verdens bedste pensionssystem vil kunne fungere i fremtiden. En mulig fremtid, hvor minijob, vikararbejde, platformsbeskæftigelse og lignende jobtyper uden kollektive pensionsordninger breder sig.

De som rammes

Manglende arbejdsgiveransvar ses desværre også hos virksomheder, der arbejder under folkeoplysningsloven. Argumentet her lyder, at Folkeoplysningsloven ikke stiller krav om pensionsordninger til de ansatte musikundervisere. I følge flere arbejdsmarkedsforskere er der i stigende grad tale om faguddannede, som ender under de prekære løn- og ansættelsesvilkår uden pension. ”Vi skal ikke længere væk end syd for grænsen, før vi kan se, hvordan minijobs breder sig i Tyskland. Vi kan tage til USA og se, hvordan man har alvorlige tilfælde af *working poor* - hvor folk har to-tre jobs og alligevel ikke kan oppebære en indkomst, som en normal familie kan leve af,” udtalte daværende arbejdsmarkedsforsker ved Roskilde Universitet, nu formand for DM, Janne Gleerup til mediet Politiken.

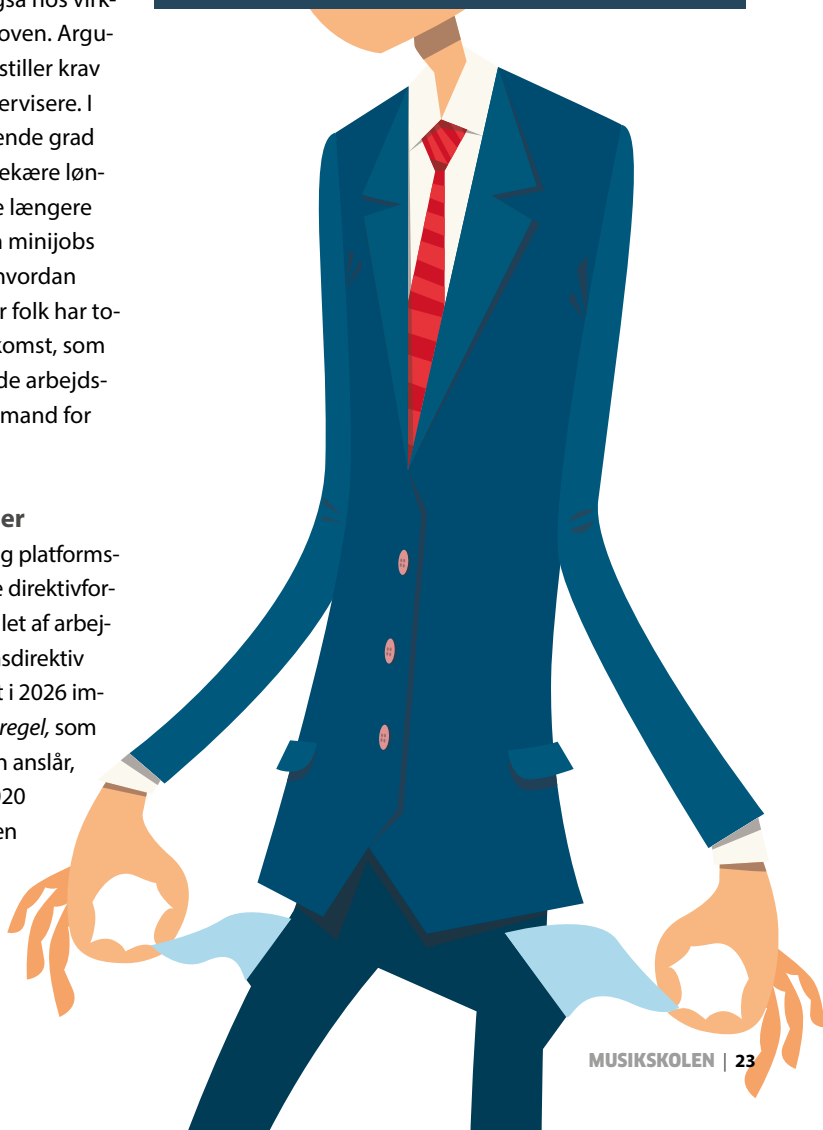
Antallet af platformsbeskæftigede vokser

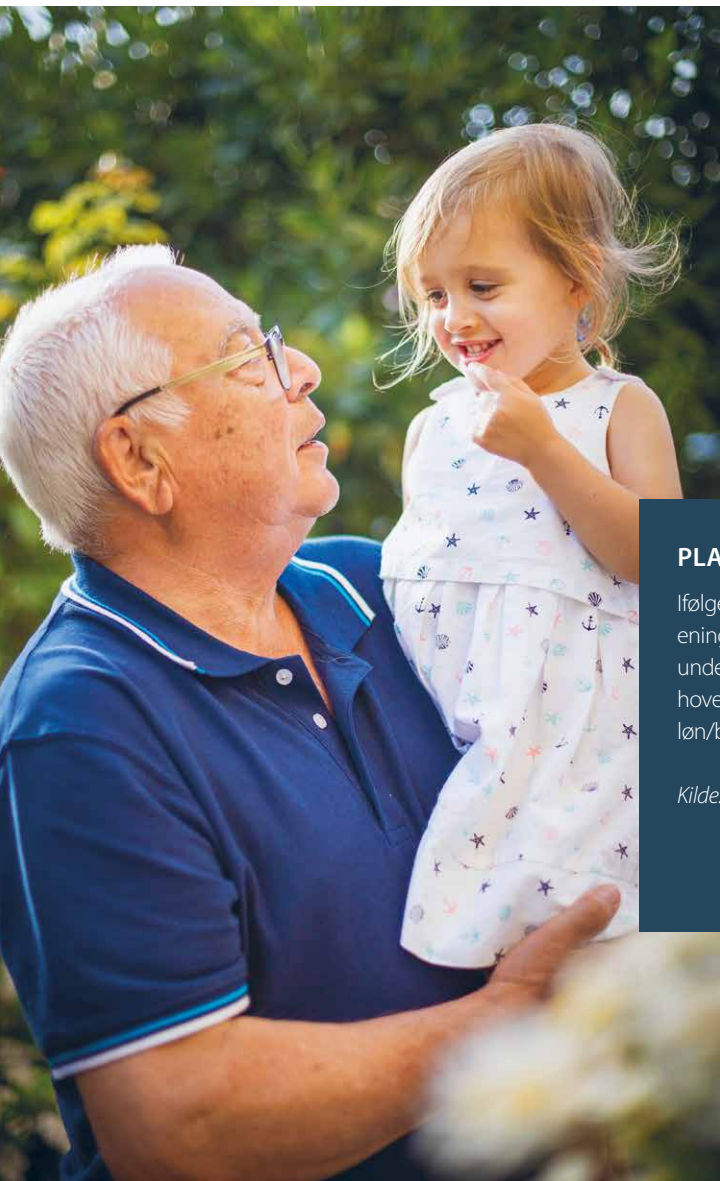
På europæisk plan følger EU udviklingen omkring platformøkonomien tæt. EU har derfor fremsat indtil flere direktivforslag på baggrund af den eksplosive vækst i antallet af arbejdere tilknyttet platforme. Senest er EU's Platformsdirektiv blevet vedtaget. De enkelte EU-lande skal senest i 2026 implementere direktivet, herunder en *formodningsregel*, som beskytter arbejdstagerne. Europa-Kommissionen anslår, at indtægterne fra platformøkonomien i EU i 2020 udgjorde 14 mia. euro – en femdobling i perioden 2016-2020. I 2023 skønnede EU, at der var 28 millioner platformsarbejdere. Det tal forventer EU-Kommissionen rammer 43 mio. her i 2025. En forventet vækst på op mod 70 procent! ▶

FAKTA OM PENSIONSSYSTEMET

Pensionssystemet i Danmark bygger på en kombination af arbejdsmarkedspensioner og folkepension. Folkepensionens tillæg, og dermed de offentlige udgifter, er højere for pensionister med små pensionsopsparinger. En enlig pensionist, der går i gang med pensionsopsparing som 35-årig snarere end som 25-årig koster det offentlige 385.000 kr. i alt. Udskydes pensionsopsparingen til 45-årig, bliver prisen 808.500 kr. Betales der slet ikke ind til pension, bliver den offentlige merudgift 1.847.000 kr.

Kilde: tænketanken Cevea

PLATFORMSVILKÅR

Ifølge undersøgelse foretaget af Dansk Magisterforening (DM), skal man, hvis man ikke har ret til løn under sygdom, barsel med løn, pension etc., som hovedregel regne med, at mindst 50 procent af ens løn/betaling skal afsættes til disse omkostninger.

Kilde: Dansk Magisterforening (DM)

► **Milliardregning for manglende pension ender hos skatteyderne**

Jobs uden pension vil, ifølge Cevea få store negative konsekvenser både for den enkelte og for statskassen. Konsekvenserne oplystes i rapporten: *Beskæftigede uden pensionsordninger koster statskassen milliarder*. Analysens modelberegningen og benchmark-scenarie følger den forventede pensionsalder frem mod 2071. Meldingen fra Cevea er, at det vil koste statskassen 7,5 milliarder kroner årligt, hvis 10 pct. af de beskæftigede, som i dag slet ikke indbetaler til pension, er uden en pensionsordning i hele deres arbejdsliv," lyder det i rapporten. Særligt blandt unge på 25-35 år er

der mange, som ikke har en pensionsopsparing.

Rapporten dokumenterer, at det vil koste statskassen omtrent 1,3 milliarder kroner om året, hvis 10 pct. af de beskæftigede udskyder deres pensionsopsparing med bare 10 år. Ved 20 års udskudt pensionsindbetaling koster det staten 3,0 mia. kr. om året. "Udgifterne til folkepension er større, når en pensionist kun har en lille eller slet ingen pensionsopsparing," forklarer Cevea. Konsekvensen bliver, at de manglende pensionsordninger på platforme og andre lignende virksomheder kommer til at koste både samfundet og den enkelte dyrt. ●

Læs artiklen inkl. links:
<https://tinyurl.com/5f726243>

Medlemmernes krav til OK26

Fagforeningen MM's TR-udvalg har gennemgået medlemmernes krav til OK26. Der tegner sig et tydeligt billede.

AF DAVID EFRAIM POULSEN, medieredaktør og faglig konsulent i MM

MM's TR-udvalg har netop afsluttet et særdeles vigtigt arbejde. TRU har gennemanalyseret og kvalificeret alle indkomne overenskomstkrav fra musikskolelærere og MM-medlemmer til MM's kommende overenskomstforhandlinger med KL – OK26. "Det er vigtigt, at medlemmernes forslag kommer frem, også de forslag som allerede er omfattet af nuværende OK," siger formand for TR-udvalget, Steffen Blume. "Så kan vi i TRU og i fagforeningen MM blive klogere på, hvad der rører sig ude hos medlemmerne."

De tre hovedområder for medlemmernes OK26-krav: Lønforbedringer, Arbejdstid og Arbejdsmiljø

Overenskomstkravene om arbejdstid fra medlemmerne handler fx om pauser og om sammenhængende uforstyrret forberedelsestid. Vigtige emner, som kan sikre, at medlemmerne undgår stress og nedslidning over et helt arbejdsliv. Der er samtidig et stort fokus på deltidsansattes særlige vilkår herunder deres arbejds- miljø. Det handler fx om antallet af

tjenestesteder, kørsel m.fl. Når det kommer til løn, handler kravene fx om, at der skal kigges nærmere på løntillæg og godtgørelser som weekendgodtgørelse og løntillægget for ulempen ved skæve arbejdstider. "Det harmonerer langt hen ad vejen med det seneste års fokusområder: arbejdspress, musikersundhed og belastning, som vi selv har haft i udvalget," siger TRU-formand Steffen Blume.

Stort, men vigtigt arbejde

Det har været et stort arbejde at gennemgå alle medlemmernes krav. "Det er jo klart, at det er en af TRUs vigtigste opgaver, og at der ligger et stort ansvar hos os," lyder det fra MM's arbejdsudvalg, som består af aktive tillidsrepræsentanter på musik- og kulturskolerne. ●

MM'S TR-UDVALG:

TRU har mange fagpolitiske arbejdsopgaver herunder kvalificering af MM-medlemmernes OK-krav frem mod overenskomstforhandlingerne. TRU består af aktive tillidsrepræsentanter på musik- og kulturskolerne. Formand for TRU, Steffen Blume, TR i Gladsaxe Musikskole, Kim Olesen, TR-S i Svendborg Musikskole, Niels-Evald Jensen, TR i Esbjerg Kulturskole, Ocean Thomsen TR i Gentofte Musikskole, Helianne Blais TR i Helsingør Musikskole.

Hvornår er jeg på arbejde, og hvornår har jeg fri?

Af de mange forslag til krav, som vi har fået ind fra medlemmerne i optakten til de tilstundende overenskomstforhandlinger OK26, fremgår bl.a. en del misforståelser vedr. opgørelse af musikskolelæreres arbejdstid. Det vil vi forsøge at rette op på, bl.a. med denne artikel.

Den præsterede arbejdstid skal registreres og opgøres

Der er krav om opgørelse af den præsterede arbejdstid, både i arbejdstidsaftalen og i ny lovgivning fra sommeren 2024. Det betyder, at man, uanset om arbejdstiden tilrettelægges af lederen, læreren eller begge (graden af selvtilrettelæggelse), skal registrere og opgøre, hvor megen tid der rent faktisk er anvendt på arbejdet. Vi ved, at det for mange musikskolelærere og -ledere forekommer besværligt eller meningsløst at opgøre arbejdstiden, men det er ikke desto mindre et krav.

Den klare fordel ved at opgøre den konkret anvendte arbejdstid er naturligvis, at man får et mere realistisk billede af, hvor mange opgaver der rent faktisk kan løses indenfor arbejdstiden.

De udbredte opgaveoversigter med ti-metal på arbejdsopgaverne er IKKE en opgørelse af arbejdstiden, men blot et udtryk for, hvordan man forventer, at arbejdstiden kan anvendes: Det er den præsterede arbejdstid, som skal opgøres, hvilket i sagens

Inger Bjerrum Bentzon, faglig konsulent

natur først kan ske, efter at arbejdet er udført. Alle arbejdsopgaver udføres i arbejdstiden, uanset om det drejer sig om undervisning, øvelse, forberedelse, forældre- og elevkontakt eller andet.

En samlet arbejdsdag

Som udgangspunkt medregnes al arbejdstid, fra musikskolelæreren begynder at arbejde, til arbejdspladsen kan forlades sidst på arbejdsdagen - dog bortset fra transporttiden mellem hjem og arbejde, hvis dagen begynder eller slutter med hjemmearbejde.

Den tid, som opstår mellem møder, undervisning og andre skemalagte aktiviteter er også arbejdstid, og leder og lærer tager om nødvendigt stilling til, hvordan denne tid kan anvendes fornuftigt. Det kræver bl.a. egnede lokaler og adgang til de nødvendige arbejdsredskaber og materialer.

Også de nødvendige pauser til hoved- og mellemmåltider mv. medregnes som arbejdstid.

Arbejdsdagen kan kun i ganske særlige tilfælde brydes af tidsrum, hvor man ikke er på arbejde. Vi opfordrer til at kontakte MM for konkret vurdering, hvis situationen skulle opstå.

Ulempegodtgørelse

Også af hensyn til korrekt beregning af ulempegodtgørelse er det nødvendigt at registrere den konkrete, præsterede arbejdstid. Ulempegodtgørelsen består af et tillæg på 25 % af timelønnen for arbejdstid i tidsrummet kl. 17-06, i weekender, på helligdage, juleaften efter kl. 14 og grundlovsdag efter kl. 12, ●

Find alle Løn og Vilkår med links her:
<https://tinyurl.com/4xw3jeyc>

MM på sagen:

Ny rubrik i fagbladet MUSIKSKOLEN

MM fandt lønfejl for 444.000 kr.
Læs mere:

16

